

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: 3/Θ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΑΣΤΙΔΑΣ ΡΟΔΟΥ - 9100194

Σχολικό Έτος: 2023 - 2024

Ημερομηνία Εξαγωγής: 30/05/2024

Σχολική Μονάδα: 3/Θ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΑΣΤΙΔΑΣ ΡΟΔΟΥ - 9100194

Στόχος Βελτίωσης:

Αντικείμενο της δράσης είναι η συνεργασία του Νηπιαγωγείου με τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς του Δημοτικού Σχολείου στο οποίο θα φοιτήσουν τα νήπια. Στη διαδικασία αυτή θα εμπλακούν και οι γονείς των νηπίων προκειμένου με τη σειρά τους να διαχειριστούν τις αλλαγές αυτές που προκύπτουν από τη φοίτηση στο νέο σχολείο.

Βασικός σκοπός του Σχεδίου Δράσης είναι η υποστήριξη της εισόδου και της προσαρμογής των νηπίων στο Δημοτικό σχολείο και η ταυτόχρονη συνεργασία με τους γονείς ώστε με τις κατάλληλες πρακτικές στο σχολείο και στο σπίτι να διευκολυνθεί η διαδικασία της προσαρμογής των παιδιών στο μαθησιακό περιβάλλον του Δημοτικού σχολείου.

Σχέδιο Δράσης: « Η ομαλή μετάβαση των νηπίων στο δημοτικό σχολείο»

Άξονας: Σχολική διαρροή - φοίτηση

Συντονιστής Δράσης: ΜΥΛΩΝΑ ΜΑΡΙΝΑ

A. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Η μετάβαση των νηπίων από το Νηπιαγωγείο στο Δημοτικό σχολείο, θεωρείται μια εξαιρετικά κρίσιμη εμπειρία, συνδέεται με αλλαγές ρόλων και περιβαλλοντικών συνθηκών και θέτει τις βάσεις για την πνευματική ολοκλήρωση και επιτυχία των παιδιών

Οι στόχοι της δράσης είναι:

- να εξοικειωθούν τα νήπια με το περιβάλλον του Δημοτικού σχολείου(χώρος, μαθητές, δάσκαλοι -διευθυντές- εκπαιδευτική διαδικασία)
- να ενημερωθούν οι γονείς για την επίδραση του οικογενειακού περιβάλλοντος στη διαδικασία της μετάβασης, να υποστηρίξουν τα νήπια στη διαδικασία της μάθησης και να συνεργαστούν με εκπαιδευτικούς.
- να αναπτυχθεί συνεχής συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών των δύο βαθμίδων που συμμετέχουν στη δράση.
- Η δημιουργία δραστηριοτήτων για παιδιά Νηπιαγωγείου και Δημοτικού σχολείου, που εξασφαλίζουν συνέχεια στη μάθηση.

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Οι ενέργειες που θα πραγματοποιηθούν, είναι

- Επίσκεψη στην Α' τάξη του δημοτικού σχολείου και συνομιλία με μαθητές και τη δασκάλα. Διατύπωση ερωτήσεων για το πρόγραμμα και τα βιβλία. Ξενάγηση στους χώρους του Δημοτικού Σχολείου και στις αίθουσες καθώς και στον αύλειο χώρο.

- Συνεργασία σε κοινές δραστηριότητες εντός τάξης (ανάγνωση ιστορίας και καλλιτεχνικές δημιουργίες) και παραδοσιακά ομαδικά παιχνίδια στην αυλή.

- Ενημέρωση γονέων σχετικά με καλές πρακτικές που μπορούν να εφαρμοστούν από την οικογένεια στο πλαίσιο του προγράμματος .

Ο χρόνος υλοποίησης των δράσεων είναι Μάρτιος - Μάιος 2024

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

Πόροι-Μέσα:

- Ανθρώπινο Δυναμικό
- Χρήση των σχολικών αιθουσών και του εποπτικού υλικού που υπάρχει.
- Αξιοποίηση του τεχνολογικού εξοπλισμού που υπάρχει στο σχολείο (Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές, προτζέκτορας
- Φύλλα εργασίας

Ερευνητικά Εργαλεία:

- Φωτογράφιση
- Παρατήρηση

Ημερολόγιο

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

- Η επιτυχής συνεργασία των μαθητών και των εκπαιδευτικών
- Η γνώμη των μαθητών και κατά πόσο ανταποκρίθηκε η συγκεκριμένη δράση στα ενδιαφέροντά τους
- Πόσο εξοικειωμένοι αισθάνονται με το Δημοτικό σχολείο(πρόγραμμα, μαθητές, δάσκαλοι).
- Η συνεργασία σχολείου - γονέων κατά τη διάρκεια του προγράμματος.

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

Ανά τακτά διαστήματα, θα γίνεται συζήτηση με τους μαθητές για τις εντυπώσεις τους και θα παρακολουθείται η μαθησιακή τους πορεία. Επίσης συζήτηση με τους γονείς για το πόσο ανταποκρίθηκε το πρόγραμμα στις προσδοκίες τους .

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις Σ.Ε.

Ενδιαφέρον το σχέδιο δράσης που δομήσατε. Θα πρότεινα να εμπλουτίσετε τις ενέργειες-δράσεις για την επίτευξη των στόχων. Είμαι στη διάθεσή σας για ότι χρειαστείτε.

B. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

Στο πρώτο στάδιο του προγράμματος και πριν από την επίσκεψη, τα παιδιά είχαν προετοιμάσει τις ερωτήσεις τους, οι οποίες προέκυψαν από τη συζήτηση στην τάξη σχετικά με το δημοτικό σχολείο. Επίσης υπήρξε αναζήτηση πληροφοριών και φωτογραφιών στο διαδίκτυο σχετικά με το σχολείο στο οποίο θα φοιτήσουν και στην ιστοσελίδα του Δημοτικού σχολείου. Μέσα στον ιστότοπο του φωτόδεντρου τα νήπια είχαν μια πρώτη εικόνα από βιβλία, προγράμματα και παρουσιάσεις που αφορούν το Δημοτικό σχολείο. Στα νήπια παρουσιάστηκαν και διαζώσης τα βιβλία της Α' τάξης προκειμένου να τα ξεφυλλίσουν και να τα επεξεργαστούν και η προετοιμασία ολοκληρώθηκε με τη δημιουργία αφίσας προκειμένου να την χαρίσουν στα παιδιά της Α' τάξης.

Επίσης υπήρξε συνεννόηση μεταξύ των εκπαιδευτικών νηπιαγωγείου και δημοτικού σχετικά με το περιεχόμενο της δράσης. Έγινε προετοιμασία του χώρου και των υλικών και αποφασίστηκε ο χρόνος υλοποίησης.

Στο επόμενο στάδιο και κατά τη διάρκεια της επίσκεψης, αρχικά κατά την πρωινή συγκέντρωση για προσευχή οι μαθητές του δημοτικού σχολείου καλωσόρισαν θερμά τα νήπια. Στη συνέχεια ξεναγήθηκαν στους χώρους του Δημοτικού σχολείου και έπαιξαν παιχνίδια γνωριμίας στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων του Δημοτικού σχολείου, υπό την καθοδήγηση της εκπαιδευτικού θεατρικής αγωγής.

Η επόμενη δραστηριότητα υλοποιήθηκε στην αίθουσα της Α' τάξης όπου τα νήπια είχαν την ευκαιρία να εκφράσουν τις απορίες τους σχετικά με το πρόγραμμα των μαθημάτων, τα βιβλία που αποτελούν την ύλη της πρώτης τάξης, τις υποχρεώσεις των μαθητών. Τα παιδιά του δημοτικού μίλησαν για το χρόνο που αφιερώνουν στη μελέτη και την προετοιμασία για το σχολείο. Τα παιδιά αντάλλαξαν αφίσες που κατασκεύασαν και δώρα που ετοίμασαν για την πρώτη τους γνωριμία. Ακολούθως οι μαθητές μοιράστηκαν το ελεύθερο παιχνίδι κατά την ώρα του διαλείμματος και κάθισαν παρέα για να πάρουν το πρωινό τους γεύμα. Την ώρα του διαλείμματος είχαν την ευκαιρία να συναντήσουν και τα μεγαλύτερα αδέρφια που φοιτούν στο Δημοτικό και παιδιά από άλλες τάξεις που υποδέχτηκαν με πολλή χαρά τα νήπια.

Στο τελικό στάδιο του προγράμματος και μετά την επίσκεψη ακολούθησε αξιολόγηση. Τα παιδιά του νηπιαγωγείου μοιράστηκαν στην τάξη τις εντυπώσεις τους, περιέγραψαν όσα υλοποιήθηκαν, συζήτησαν για το αν έμαθαν όλες τις πληροφορίες που επιθυμούσαν πριν την επίσκεψη και αν επιτευχθηκαν οι αρχικοί στόχοι για τους οποίους έλαβε χώρα η δράση.

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος οι γονείς ενημερώθηκαν για κάθε βήμα της διαδικασίας και υπήρξε συζήτηση για τις δράσεις και τους στόχους. Πριν την υλοποίηση τους δόθηκαν συμβουλές για την προσέγγιση του θέματος και στο σπίτι μέσω σχετικής επιμόρφωσης που πραγματοποιήθηκε στο Νηπιαγωγείο.

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Κατά την επίσκεψη στο δημοτικό σχολείο δεν υλοποιήθηκαν τα ομαδικά παιχνίδια στην αυλή, αλλά οι ομαδικές

δράσεις υλοποιήθηκαν στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων του δημοτικού σχολείου και στην αίθουσα της Α' τάξης. Στον αύλειο χώρο υπήρξε κοινό ελεύθερο παιχνίδι των παιδιών.

Αποτελέσματα της Δράσης

Σε σχέση με τους αρχικούς στόχους που τέθηκαν αυτοί επιτεύχθηκαν στο σύνολό τους. Συγκεκριμένα οι μαθητές του νηπιαγωγείου, οι οποίοι θα φοιτήσουν στο δημοτικό σχολείο την επόμενη χρονιά ήρθαν σε επαφή με τους μαθητές της Α' τάξης, συνεργάστηκαν σε κοινές δραστηριότητες με ευχαρίστηση (παιχνίδια γνωριμίας, ψυχοκινητικά παιχνίδια, γνωριμία με το περιβάλλον του Δημοτικού και εξοικείωση με τα υλικά (βιβλία, αίθουσες κτλ), το πρόγραμμα, και τους εκπαιδευτικούς του νέου σχολείου.

Επίσης ο βασικός σκοπός του Σχεδίου Δράσης που ήταν η υποστήριξη της προσαρμογής και της ομαλής μετάβασης των νηπίων στο δημοτικό σχολείο επιτεύχθηκε. Αυτό διαπιστώθηκε από τη συζήτηση που έγινε με τα παιδιά στην τάξη στο τέλος του προγράμματος κατά την φάση της αξιολόγησης. Τα παιδιά ενθουσιάστηκαν με το σχολείο στο οποίο θα μεταβούν και κατανόησαν τον διαφορετικό τρόπο λειτουργίας του σε σχέση με το Νηπιαγωγείο. Στον ακόλουθο σύνδεσμο απο την ιστοσελίδα του νηπιαγωγείου διατίθεται υλικό από το πρόγραμμα

<https://blogs.sch.gr/pastnipiag/?p=3071>

Επίσης οι γονείς ενημερώθηκαν από ειδικό επιστήμονα για τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να υποστηρίξουν τα νήπια στη διαδικασία της προσαρμογής τους, στο νέο σχολείο, να τα βοηθήσουν με τη διαδικασία της μάθησης και τον τρόπο με τον οποίο οι ίδιοι μπορούν να συνεργαστούν με τους εκπαιδευτικούς. Παραθέτουμε τον σύνδεσμο με την σχετική αφίσα της επιμόρφωσης στο πλαίσιο της οποίας συζητήθηκε και το ζήτημα της ομαλής μετάβασης από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό σχολείο.

<https://blogs.sch.gr/pastnipiag/?p=2903>

Ακολούθως υλικό από την σχετική επιμόρφωση

<https://blogs.sch.gr/pastnipiag/?p=2907>

Επιπλέον αναπτύχθηκε άριστη συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών των δύο βαθμίδων που συμμετείχαν στη δράση.

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

4 = Πλήρως

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

Στις διευκολυντικές παραμέτρους εντάσσεται η άριστη συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών του Νηπιαγωγείου και του Δημοτικού σχολείου. Επιπλέον η θετική ανταπόκριση των γονέων στις δράσεις και η συνεργασία τους. Στα παραπάνω προστίθεται το ενδιαφέρον των παιδιών και η ευχαρίστηση που αντλούσαν απο τις δράσεις στις οποίες συμμετείχαν.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Δεν υπήρξαν δυσκολίες και η συνεργασία των εμπλεκόμενων μερών ήταν απρόσκοπτη.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

Το υλικό που αξιοποιήθηκε ήταν αρχικά η χρήση των σχολικών αιθουσών και του αύλειου χώρου του Δημοτικού σχολείου. Επίσης αξιοποιήθηκε το εποπτικό υλικό που υπήρχε στο Δημοτικό και στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων..

Ο τεχνολογικός εξοπλισμός και πλούσιο εποπτικό υλικό του Νηπιαγωγείου χρησιμοποιήθηκε κατά την προετοιμασία της επίσκεψης και την υλοποίηση εκείνων των δραστηριοτήτων που έλαβαν χώρα στο νηπιαγωγείο (Αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο, επίσκεψη της ιστοσελίδας του Δημοτικού, δημιουργία αφίσας, επίσκεψη στη σελίδα με τα διαδραστικά σχολικά βιβλία και το φωτόδεντρο).

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Για να καταστεί άρτιο το πρόγραμμα κρίθηκε απαραίτητη η άμεση εμπλοκή των γονέων τόσο με την ενημέρωσή τους για τους στόχους και την αναγκαιότητα της δράσης, όσο και με τη συμβολή τους στην ψυχολογική προετοιμασία των παιδιών στο σπίτι. Προκειμένου να επιτευχθεί αυτό με επιστημονικό τρόπο, στο πλαίσιο μιας επιμόρφωσης που οργανώθηκε από τους εκπαιδευτικούς του Νηπιαγωγείου σχετικά με μαθησιακά θέματα που απασχολούν τους γονείς και σχετίζονται με τη φοίτηση των παιδιών, δόθηκαν συμβουλές και συζητήθηκε και το θέμα της ομαλής μετάβασης. Στον ακόλουθο σύνδεσμο υπάρχει η αφίσα της επιμόρφωσης.

<https://blogs.sch.gr/pastnipiag/?p=2903>

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Οι πρακτικές που αναπτύχθηκαν θα μπορούσαν να εφαρμόζονται κάθε χρόνο προκειμένου να αποτελεί η Ομαλή μετάβαση στο Δημοτικό σταθερό κομμάτι του προγράμματος του Νηπιαγωγείου. Η συνεργασία των δυο σχολείων θα μπορούσε να επεκταθεί σε άλλες θεματικές περιοχές .

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

Θα μπορούσε να υλοποιηθεί, σε συνεργασία των δυο σχολείων και στον χώρο του Δημοτικού, ομιλία παιδοψυχολόγου προς τους γονείς σχετικά με το θέμα της σωστής ψυχολογικής υποστήριξης των παιδιών Στο πλαίσιο αυτό θα μπορούσαν να ενημερωθούν οι γονείς και από τους εκπαιδευτικούς του Δημοτικού σχολείου σχετικά με τη δομή του προγράμματος της Α' τάξης. Με τον τρόπο αυτό θα υπήρχε περισσότερη εξοικείωση των γονέων με το χώρο και το ανθρώπινο δυναμικό του νέου σχολείου.

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

Ένα πρόγραμμα κοινό για παράδειγμα στο πλαίσιο της Αγωγής Υγείας ή κάποιο πρόγραμμα e twinning συνεργατικό για τους μαθητές της Α' τάξης και τα νήπια, θα συντελούσε στη συνέχιση της δράσης.. Επίσης μια κοινή θεατρική παράσταση ή πολιτιστική εκδήλωση από το νηπιαγωγείο και την Α' τάξη του δημοτικού σχολείου. Μια ακόμη πρόταση θα ήταν να προγραμματιστούν κοινές εκπαιδευτικές επισκέψεις για τους μαθητές της Α' τάξης και του νηπιαγωγείου .

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: 3/Θ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΑΣΤΙΔΑΣ ΡΟΔΟΥ - 9100194

Σχολικό Έτος: 2023 - 2024

Ημερομηνία Εξαγωγής: 26/05/2024

Σχολική Μονάδα: 3/Θ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΑΣΤΙΔΑΣ ΡΟΔΟΥ - 9100194

Στόχος Βελτίωσης:

Ως σκοπό του σχεδίου δράσης θέσαμε τη βελτίωση των διαπροσωπικών σχέσεων των παιδιών, την καλλιέργεια του σεβασμού ανάμεσα στα μέλη της ομάδας και της αλληλεγγύης. Ταυτόχρονα, μια από τις προτεραιότητες των εκπαιδευτικών του σχολείου μας είναι να δράσουμε βελτιωτικά όσον αφορά την αποδοχή της διαφορετικότητας και να υποστηρίξουμε τους μαθητές στην επίλυση των μεταξύ τους συγκρούσεων.

Ειδικότεροι Στόχοι:

- Σχεδιασμός δραστηριοτήτων για τη σύσφιξη σχέσεων μεταξύ μαθητών
- Διαχείριση και αναγνώριση των συναισθημάτων εαυτού και άλλου
- Καταγραφή και ανάλυση των θετικών και αρνητικών σχέσεων των παιδιών.
- Ανάπτυξη και ενίσχυση της ενσυναίσθησης των μαθητών.

Σχέδιο Δράσης: "Μια τάξη, μια αγκαλιά"

Άξονας: Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών

Συντονιστής Δράσης: ΣΑΒΒΙΓΚΟΥ ΖΗΝΟΒΙΑ

A. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Μετά τη διαπίστωση ότι η επικοινωνία και η συνεργασία μεταξύ ορισμένων παιδιών ήταν περιορισμένη, την ανάπτυξη αποκλιόντων συμπεριφορών και τις εκδηλώσεις συγκρούσεων μεταξύ τους με αποτέλεσμα τον παρεμποδισμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας, κρίθηκε σκόπιμη η καλλιέργεια του θετικού σχολικού κλίματος.

Βασικοί στόχοι του σχεδίου αποτελούν:

- Η βελτίωση των διαπροσωπικών σχέσεων μεταξύ των μαθητών, η ενίσχυση της επικοινωνίας, της αλληλεγγύης, του σεβασμού, της αποδοχής της διαφορετικότητας, ώστε να δημιουργηθεί ένα ευχάριστο και δημιουργικό περιβάλλον μάθησης.
- Να μάθουν τα παιδιά να συνεργάζονται και να αναπτύξουν σχέσεις εμπιστοσύνης μεταξύ τους.

- Να καλλιεργηθεί η ικανότητα των παιδιών να αναγνωρίζουν και να κατανοούν τα συναισθήματα των ανθρώπων γύρω τους και να μπορούν να χειρίζονται αποτελεσματικά τόσο τα δικά τους συναισθήματα όσο και τις διαπροσωπικές τους σχέσεις.
- Να αναπτυχθούν οι κατάλληλες δεξιότητες στους μαθητές με σκοπό την ειρηνική διευθέτηση των συγκρουσιακών καταστάσεων
- Να αποκτήσουν λεξιλόγιο υψηλής συχνότητας που σχετίζεται με τα συναισθήματα και με την έκφρασή τους.

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Από τον Οκτώβριο έως το Δεκέμβριο, διαμορφώθηκαν και συζητήθηκαν σταδιακά οι δραστηριότητες που θα πραγματοποιηθούν από τον κάθε εκπαιδευτικό στα πλαίσια της δράσης. Ακολούθως, οργανώθηκαν δραστηριότητες με τρόπο παιγνιώδη με σκοπό να γνωρίσουν οι μαθητές τον εαυτό τους, να αναπτύξουν την αυτοεκτίμησή τους, να συνειδητοποιήσουν τη μοναδικότητά τους, να γνωρίσουν καλύτερα τα άλλα παιδιά, να εντοπίσουν ομοιότητες και διαφορές και να μάθουν να τις σέβονται.

Παραμύθια όπως "η παλέτα των συναισθημάτων", "τα χέρια δεν είναι για να δέρνουμε" κλπ, γίνονται έναυσμα για συζήτηση. Από τον Γενάρη μέχρι και τον Μάιο θα υλοποιηθεί το πρόγραμμα με τίτλο : "Ο κήπος των συναισθημάτων". Μέσα από αυτό το πρόγραμμα τα παιδιά θα συμμετέχουν σε ποικίλες δραστηριότητες που θα στοχεύουν στην ανάπτυξη του συναισθηματικού τους κόσμου, στην υιοθέτηση αξιών, στάσεων και συμπεριφορών.

Προτείνονται στα παιδιά δυο τεχνικές που θα μπορούν να επιλέξουν για τη διαχείριση των συγκρούσεών τους : Α) την εφαρμογή της τεχνικής των δυο καρτελών "μιλάω-ακούω". Β) Συζήτηση με την ολομέλεια της τάξης στην παρούσα προκειμένου να βρεθεί λύση στο πρόβλημα που προέκυψε, δίνοντας η νηπιαγωγός τη δυνατότητα συμμετοχής όλων των παιδιών στη διαμόρφωση των ρυθμιστικών πρακτικών που διέπουν τη σχολική ζωή.

Οργανώνονται ομαδικά παιχνίδια όπου μέσα από αυτά τα παιδιά θα μάθουν να συνεργάζονται και να αναπτύσσουν σχέσεις εμπιστοσύνης.

Τον Φεβρουάριο οραγνώνεται συμβουλευτική συνάντηση γονέων του Νηπιαγωγείου με λογοθεραπευτή του Δημοτικού Οργανισμού Πρόνοιας με θέμα την ανάπτυξη του λόγου και την σημασία του στην ομαλή κοινωνικοποίηση των παιδιών.

Όλες οι δράσεις πραγματοποιούνται ταυτόχρονα με το ημερήσιο πρόγραμμα του νηπιαγωγείου.

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

Απαραίτητη για την υλοποίηση της δράσης είναι η συνεργασία των εκπαιδευτικών της σχολικής μονάδας, των γονέων των μαθητών και φυσικά των ίδιων των μαθητών. Ως βασικός πόρος υλοποίησης, θα αξιοποιηθεί η υλικοτεχνική υποδομή του σχολείου.

Ερευνητικά Εργαλεία:

- Παρατήρηση: ημερολόγιο σχολικής ζωής της τάξης (από Δεκέμβρη). Παρατηρούνται οι συμπεριφορές των παιδιών μέσα στην τάξη και στα διαλείμματα με σκοπό να καταγράφουμε ενδεικτικά κάποια περιστατικά

σύγκρουσης μεταξύ των παιδιών και ειρηνικής ομαδικής δραστηριότητας.

- Ατομική Συνέντευξη μαθητών: Πρώτη συνέντευξη το Γενάρη και δεύτερη το Μάιο.
- Κλείδα παρατήρησης μαθητών που θα πραγματοποιηθεί σε δύο φάσεις, με σκοπό την παρατήρηση της εξέλιξης της συμπεριφοράς των μαθητών (Γενάρη και Μάιο).

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

Τα κριτήρια για να θεωρηθεί η δράση επιτυχής είναι:

- Η μείωση των περιστατικών σύγκρουσης μεταξύ των παιδιών και η αύξηση των ειρηνικών ομάδων δραστηριοτήτων, εντός και εκτός τάξης.
- Η συχνότητα χρήσης των δυο τεχνικών που χρησιμοποιήθηκαν για την επίλυση των συγκρούσεών τους.
- Η συχνότητα και η ποικιλία χρήσης του λεξιλογίου για την έκφραση των συναισθημάτων.
- Η συμμετοχή όλων των παιδιών στις δραστηριότητες.
- Η έκφραση (λεκτική ή μή) κατανόησης των συναισθημάτων των άλλων.

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

Περί τα μέσα Μαΐου θα γίνει κλείδα παρατήρησης που είχε συμπληρωθεί και στις αρχές Γενάρη, με σκοπό να συγκρίνουμε τις απόψεις που είχαν τα παιδιά πριν την έναρξη του σχεδίου δράσης και κατά πόσο αυτές άλλαξαν στο τέλος της σχολικής χρονιάς. Απαραίτητο είναι να συμπληρωθεί στην ίδια συνθήκη. Στο ίδιο πλαίσιο θα πραγματοποιηθεί επαναληπτικά και η ατομική συνέντευξη. Επιπλέον, θα παρατηρηθεί κατά πόσο έχει μειωθεί η καταγραφή περιστατικών συγκρούσεων μεταξύ των μαθητών στο ημερολόγιο σχολικής ζωής της τάξης σε σχέση με τους πρώτους μήνες. Τέλος, θα δημιουργηθεί φάκελος τάξης, που θα εμπεριέχει όλα τα γραπτά τεκμήρια (ζωγραφίες, κατασκευές, σημειώσεις) και τις ψηφιακές καταγραφές από την έναρξη του προγράμματος μέχρι τη λήξη.

Μέσα από όλες αυτές τις διαδικασίες, θα διερευνηθεί και θα αποτιμηθεί η αποτελεσματικότητα του σχεδίου δράσης.

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις Σ.Ε.

Οι στόχοι, οι ενέργειες και οι διαδικασίες αξιολόγησης που θέσατε συνάδουν ώστε να διαμορφώσουν ένα αποτελεσματικό σχέδιο δράσης. Θα πρότεινα να εμπλουτίσετε και να εντάξετε και άλλες μεθόδους τεχνικές επίλυσης συγκρούσεων. Είμαι στη διάθεσή σας για ότι χρειαστείτε.

B. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

Από τα μέσα Οκτωβρίου έως το Δεκέμβριο ασχοληθήκαμε με το θέμα "Ο εαυτός μου και οι άλλοι" όπου πραγματοποιήθηκαν οι εξής δράσεις:

παιχνίδια γνωριμίας και επικοινωνίας,

ανάγνωση παραμυθιού "το Τζάτζαλο" όπου προέκυψαν οι κανόνες της τάξης. Στα πλαίσια των κανόνων δημιουργήθηκε και το τραγούδι της παρεούλας με βοήθεια εικονόλεξου,

δημιουργία ομάδων προκειμένου να συνεργαστούν και να αλληλεπιδράσουν οι οποίες βοήθησαν στο να προετοιμάσουν τα παιδιά να κατανοήσουν καλύτερα το πρόγραμμα αγωγής υγείας για τα συναισθήματα. Οι ομάδες συνεργάστηκαν και κατασκεύασαν το παζλ της τάξης μας και την αφίσα "Η καρδιά της φιλίας".

Συμμετοχή του Νηπιαγωγείου στον Διαγωνισμό αφίσας του "Make a wish" όπου δημιουργήθηκε μια ομαδική-συνεργατική αφίσα για τα παιδιά που παλεύουν με κάποια ασθένεια.

Ανάγνωση βιβλίων με θέμα τον σεβασμό, την αλληλοβοήθεια και την αγάπη.

Διάφορα παιχνίδια συνεργασίας όπως

- "Βρες το άλλο μισό της καρδιάς σου", όπου οι μαθητές έπρεπε να βρουν τον συμμαθητή τους που είχε το συμπληρωματικό κομμάτι της καρδιάς.
- Κινητικό παιχνίδι συνεργασίας με μπαλόνια σε σχήμα καρδιάς, στο οποίο οι μαθητές έπρεπε να συνεργαστούν για να κρατήσουν τα μπαλόνια στον αέρα.
- Παιχνίδι με μπαλόνια "Ψάχνοντας το μπαλόνι της φιλίας", όπου οι μαθητές έπρεπε να βρουν και να αναγνωρίσουν το μπαλόνι που είχε πάνω του μηνύματα φιλίας.

Από τα μέσα Γενάρη μέχρι τον Μάιο υλοποιούμε το πρόγραμμα με τίτλο : "Ο ΚΗΠΟΣ ΤΩΝ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΩΝ" με τις εξής δράσεις:

Ιανουάριος -Μάρτιος:

- Ανάγνωση παραμυθιών και ποιημάτων για τα συναισθήματα,
- ομαδικές συζητήσεις και αναφορές σε προσωπικά βιώματα και καταστάσεις που συνδέονται με συγκεκριμένα συναισθήματα.
- Δημιουργία πίνακα αναφοράς των συναισθημάτων όπου τα παιδιά στο τέλος της ημέρας καλούνταν να βάλουν το μανταλάκι με το όνομα τους στο συναίσθημα που ήταν το επικρατέστερο της ημέρας τους αιτιολογώντας την επιλογή τους.
- Παιχνίδια ρόλων, ψυχοκινητικά παιχνίδια, ομαδικά παιχνίδια.
- Εκμάθηση τραγουδιών (τραγούδι των συναισθημάτων), παρακολούθηση ιστοριών στον υπολογιστή.
- Δημιουργία "Βάζων των συναισθημάτων" και ταξινόμηση των συναισθημάτων ανά χρώμα, όπου κάθε χρώμα αντιπροσώπευε ένα διαφορετικό συναίσθημα και οι μαθητές τα τοποθετούσαν στα αντίστοιχα βαζάκια.
- "Πως νιώθεις σήμερα;" δραστηριότητα με το τερατάκι των χρωμάτων, όπου οι

μαθητές επιλέγουν το χρώμα που αντιπροσωπεύει το συναίσθημά τους και ζωγραφίζουν στο τερατάκι, συζητώντας στη συνέχεια για τα συναισθήματά τους.

- Οργάνωση συμβουλευτικής συνάντησης γονέων του Νηπιαγωγείου με λογοθεραπευτή του Δημοτικού Οργανισμού Πρόνοιας με θέμα την ανάπτυξη του λόγου και την σημασία του στην ομαλή κοινωνικοποίηση των παιδιών και την επίλυση συγκρούσεων μεταξύ τους.

Απρίλιος-Μάιος

- Συμμετοχή του σχολείου στην δράση “Μίλα Τώρα” του “Χαμόγελο του παιδιού” κατά της ενδοσχολική βίας και υπέρ του σεβασμού στην διαφορετικότητα. Στα πλαίσια της δράσης διαβάστηκε το παραμύθι “Τα παπούτσια των άλλων”, μετά την ανάγνωση του παραμυθιού τα παιδιά προσπάθησαν να “μπουν” στα παπούτσια των άλλων και να περιγράψουν πως νιώθουν σε διάφορες καταστάσεις από την περιγραφή του βιβλίου. Παρακολούθησε της βραβευμένης μαθητικής ταινίας του 32ου Δημοτικού σχολείου Πάτρας [“Το Αηδόνι”](#) η οποία πραγματεύεται την ενδοσχολική βία και την προάσπιση του σεβασμού και της διαφορετικότητας . Ακόμα αναγνώστηκαν τα παραμύθια “Τα μπαλόνια της φιλίας” και “Μια μικρή καμήλα”. Δημιουργήθηκε μια συνεργατική αφίσα ανά τμήμα και απεστάλη στο “Χαμόγελο του παιδιού”
- Επιβράβευση κατά τη διάρκεια της χρονιάς με «**Βραβεία συνεργασίας**» κατά την ενασχόλησή τους στα κέντρα ενδιαφέροντος, αναγνωρίζοντας τις προσπάθειες συνεργασίας μεταξύ των μαθητών και λειτουργώντας ως κίνητρο για τους μαθητές να συνεχίσουν να συνεργάζονται και να υποστηρίζουν ο ένας τον άλλον.
- Εικονική έκθεση με συνεργατικές δημιουργίες στο οικοδομικό υλικό, φωτογραφισμένες από τους ίδιους τους μαθητές και παρουσίαση αυτών. Οι μαθητές εργάστηκαν μαζί για να δημιουργήσουν κατασκευές και στη συνέχεια παρουσίασαν τα έργα τους.
- Εκμάθηση τεχνικών στα παιδιά που μπορούν να επιλέξουν για την διαχείριση των συγκρούσεων τους : **α)** την τεχνική των δύο καρέκλων “Μιλώ-Ακούω”. Υπάρχουν στην τάξη δύο καρέκλες, στη μία είναι κολλημένο ένα στόμα,στην άλλη ένα αυτί. Οποτε υπάρχει μια αντιπαράθεση τα παιδιά χρησιμοποιούν τις καρέκλες και να ανταλλάσσουν ρόλους ομιλητή-ακροατή προκειμένου να την λύσουν **β)** συζήτηση στην παρεούλα σχετικά με σύγκρουση, δίνοντας την δυνατότητα συμμετοχής όλων των παιδιών στη εξεύρεση λύσης.
- Παρουσιάσαμε στα παιδιά φωτογραφίες με παιδιά που συγκρούονται και συζητήσαμε τι πρέπει να κάνουν για να επιλύσουν την διαφωνία τους. Παίξαμε παιχνίδια ρόλων όπου τα παιδιά σε ζευγάρια επέλεξαν μια σύγκρουση και σκέφτηκαν έναν πιθανό τρόπο επίλυσής της. Στο τέλος, στην ολομέλεια τα παιδιά αξιολόγησαν τις περιπτώσεις και αποφάσισαν ποιά αντιμετώπιση ήταν

η καλύτερη και γιατί, καταλαβαίνουντας τους διαφορετικούς τρόπους αντιμετώπισης των συγκρούσεων. Διατύπωσαν τις σκέψεις τους και προσέγγισαν ένα θέμα από διαφορετικές οπτικές γωνίες.

- Παίξαμε παιχνίδια ανάπτυξης ομαδικότητας και συνεργασίας: α) “Στο ένα πόδι” : σχεδιάζουμε έναν κύκλο στην αυλή. Κάθε μέλος της ομάδας στέκεται στον κύκλο στο ένα πόδι. Με το ξεκίνημα του ταμπορίνου τα παιδιά δίνουν τα χέρια και προσπαθούν να μείνουν ενωμένα στον κύκλο. Αν κάποιος δεν τα καταφέρει να μείνει όρθιος στο ένα πόδι, το παιχνίδι ξεκινά από την αρχή. β) “Οι καρδιές της συνεργασίας”: χωριστήκανε σε ομάδες των τεσσάρων ατόμων και συνεργάστηκαν ώστε να σχηματίσουν με τα πόδια τους ή με τα χέρια τους μια καρδιά.
- Ανάγνωση βιβλίου “Η Ευγενία και η ευγένεια”. Μετά φτιάξαμε το βάζο με τις ευγενικές λέξεις τις οποίες έγραψαν οι μαθητές με την βοήθεια του Πίνακα αναφοράς με λέξεις ευγένειας που μπορούν να αξιοποιήσουν στο παιχνίδι τους και στις ελεύθερες δραστηριότητες τους.
- Κατασκευή του “Φαναριού των συναισθημάτων” τεχνική για την διαχείριση του θυμού.

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Ενώ στην αρχή η δράση σχεδιάστηκε σύμφωνα με το πρόγραμμα του “Κήπου των συναισθημάτων” στην πορεία εμπλουτίστηκε με διάφορες άλλες δράσεις σύμφωνα με τα ενδιαφέροντα των παιδιών και των θεματικών που δουλεύονταν ανά περίοδο. Το θέμα των σχέσεων μεταξύ μαθητών είναι ανεξάντλητο και δουλεύεται σε κάθε πτυχή του ετήσιου προγράμματος του νηπιαγωγείου.

Αποτελέσματα της Δράσης

Δυσκολία αποτέλεσαν οι εδραιωμένες επιθετικές συμπεριφορές που παρατηρήθηκαν από την αρχή της χρονιάς και μας οδήγησαν στην επιλογή της συγκεκριμένης δράσης. Με τη δράση πράγματι υπήρχαν κάποια θετικά βήματα αλλά θα ήταν παράλογο να πούμε ότι εξαλείφθηκαν τελείως τέτοιες συμπεριφορές.

Τα παιδιά μέσα από την συγκεκριμένη δράση έμαθαν να κατανοούν σε μεγάλο βαθμό τα συναισθήματα των άλλων αλλά και τα δικά τους, να τα αναγνωρίζουν και να τα διαχειρίζονται πολύ περισσότερο από ότι στην αρχή της χρονιάς. Ανέπτυξαν ένα πλούσιο λεξιλόγιο συναισθημάτων . Δημιουργήθηκαν οι κατάλληλες προϋποθέσεις ώστε τα παιδιά να έχουν την ευκαιρία να εκφράζουν τα συναισθήματά τους, να ασκούνται στον έλεγχο και το χειρισμό των δυσάρεστων, ιδίως, συναισθημάτων.

Έδειξαν ενθουσιασμό για την τεχνική των δύο καρεκλών “Μιλώ- Ακούω”, και από την ίδια μέρα που την δείξαμε άρχισαν ,κυρίως τα νήπια να την χρησιμοποιούν προκειμένου να επιλύουν τις μεταξύ τους συγκρούσεις.

Βελτιώθηκαν οι διαπροσωπικές σχέσεις μεταξύ των παιδιών και μειώθηκαν τα περιστατικά συγκρούσεων μεταξύ τους. Αυτό φάνηκε και μέσα από το ημερολόγιο της τάξης ,καθώς όσο προχωρούσε η υλοποίηση της δράσης όλο και λιγότερες συγκρούσεις καταγράφονταν και μέσα από την σύγκριση των δύο συνεντεύξεων που πήραμε από τα παιδιά, όπου διαπιστώθηκε ότι τα παιδιά υιοθέτησαν αξίες, στάσεις και συμπεριφορές όπως : αυτοεκτίμηση, διαχείριση συγκρούσεων, ικανότητα για συνεργασία.

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

3 = Σε μεγάλο βαθμό

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

Η άριστη συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στην υλοποίηση της δράσης.

Η δημιουργία θετικών σχέσεων μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών από την αρχή της σχολικής χρονιάς αποτέλεσε το κλειδί για την κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Δεν αντιμετωπίσαμε δυσκολίες κατά την διάρκεια υλοποίησης της δράσης.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

ΥΛΙΚΟ ΠΟΥ ΠΑΡΗΧΘΗ:

<https://blogs.sch.gr/pastnipiag/?p=2880>

<https://blogs.sch.gr/pastnipiag/?p=3046>

<https://blogs.sch.gr/pastnipiag/?p=2907>

<https://blogs.sch.gr/pastnipiag/?p=2978>

<https://blogs.sch.gr/pastnipiag/?p=3069>

ΥΛΙΚΟ ΠΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΗΘΗΚΕ:

Πίνακες ζωγραφικής ,βιβλία και ποιήματα, σχετικά βίντεο στον υπολογιστή (π. χ “Μέτρα ως το τρία, θυμωμένε καρχαρία”, “Το ντροπαλό χταπόδι”, “Το νησί των συναισθημάτων του Μ. Χατζηδάκι”)

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Επιμορφωτική συνάντηση γονέων του Νηπιαγωγείου με λογοθεραπευτή του Δημοτικού Οργανισμού Πρόνοιας με θέμα την ανάπτυξη του λόγου και την σημασία του στην ομαλή κοινωνικοποίηση των παιδιών και την επίλυση συγκρούσεων μεταξύ τους.

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Θα μπορούσαμε την επόμενη σχολική χρονιά να αξιοποιήσουμε την τεχνική των δυο καρεκλών “Μιλάω - Ακούω” με τον παρακάτω τρόπο: καταγράφουμε κάποιες από τις πιο ενδεικτικές συνομιλίες (διαφωνίες) των παιδιών και στην συνέχεια με αυτό το υλικό μπορούμε να δημιουργήσουμε ένα βιβλίο που τα ίδια τα παιδιά θα το εικονογραφήσουν.

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

Ένας παράγοντας που είναι ιδιαίτερα καθοριστικός στο πλαίσιο της συναισθηματικής αγωγής είναι και ο ρόλος των γονέων. Μία πρώτη πρόταση μας είναι η επιμόρφωση – ευαισθητοποίηση των γονέων των μαθητών του σχολείου μας από ειδικό παιδοψυχολόγο στον χώρο του σχολείου, με στόχο να μάθουν πώς να μεγαλώνουν τα παιδιά τους με συναισθηματική νοημοσύνη, έτσι ώστε να περιορίσουν τις ενδοοικογενειακές συγκρούσεις και τα προβλήματα συμπεριφοράς των παιδιών τους.

Μια δεύτερη πρόταση αφορά την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών του σχολείου μας με θέματα που αφορούν την βελτίωση των διαπροσωπικών σχέσεων μεταξύ των εκπαιδευτικών, μεταξύ των γονέων και των εκπαιδευτικών, προκειμένου να επιτευχθεί η βελτίωση των κοινωνικών σχέσεων των μαθητών.

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

Συλλογή πληροφοριών από τους γονείς μέσω ανώνυμου ερωτηματολογίου .

Με την έναρξη της σχολικής χρονιάς συλλέγουμε πληροφορίες για τους προβληματισμούς και τα ενδιαφέροντα των γονέων μέσω ανώνυμου ερωτηματολογίου . Από αυτό θα προκύψουν οι θεματικές προς συζήτηση με ειδικό ψυχικής υγείας που σκοπεύουμε να καλέσουμε στο σχολείο για επιμορφωτική συνάντηση με τους γονείς των μαθητών μας.